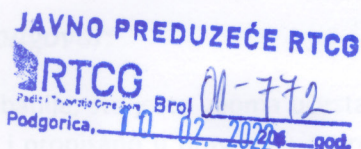

SAVJET

RADIO I TELEVIZIJE CRNE GORE

Ombudsman RTCG

Podgorica, 10. 02. 2022.

SAVJETU RADIO I TELEVIZIJE CRNE GORE

Predmet: Zapisnik i mišljenje ombudsmana, na prigovore od 07. 02. 2022. koji je uputio Media centar.

Povod za dostavljanje prigovora je prilog "Do Albanije po nevjestu, prevara ili šansa za brak" iz emisije "Gledajmo se", emitovane 01. 02. 2022. godine.

Podnosilac prijave je naveo :

U emisiji "Gledajmo se" koja je emitovana na Prvom kanalu nacionalne javne televizije (TVCG) 1. februara 2022. godine došlo je do kršenja Pravilnika o programskim principima i profesionalnim standardima RTCGu priči u kojoj se govori o muškarcu iz Crne Gore (opština Berane) koji pokušava da se oženi iz Albanije preko posredničke agencije iz te države. Junaka priče prati ekipa TVCG, koja je u Skadru snimila kadove susreta muškarca iz Crne Gore i žene iz Albanije, koja je na ugovoreni sastanak u prostorije posredničke agencije došla sa ocem.

Ova priča nije urađena "u skladu sa najvišim opštim standardima i vrijednostima demokratskog društva", kako je to propisano Pravilnikom o programskim principima i profesionalnim standardima RTCG. U tom Pravilniku je rečeno da "RTCG neće emitovati programe koji sadrže i promovisu poruke mržnje, podstiču na mržnji ili predrasude prema pojedincu, grupi ili zajednici", a mi smatramo da je način na koji je urađena priča upravo promovisao predrasude prema ženama uopšte, a posebno prema ženama iz susjedne Albanije.

Žena iz Albanije je u prilogu prikazana kao objekat. Njoj se ni ne pruža prilika da nešto kaže u svoje ime, da objasni svoje razloge pristajanja na odnos da bude ponuđena da se uda za nepoznatog muškarca iz druge države. Smatramo da u ovom prilogu promovisan patrijarhalni obrazac ponašanja prema ženi, i da je došlo do grube povrede privatnosti državljanke Albanije.

U ovoj priči je prekršen i Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima, zbog čega smo prigovor uputili i Agenciji za elektronske medije.

Povodom prigovora, uredništvo je dostavilo odgovor:

Priču o brakovima između državljana Crne Gore i Albanije, što jeste veoma učestala pojava, uradili smo u „skladu sa najvišim opštim standardima“, kako je i propisano u pravilniku o programskim principima RTCG. Uradili smo je savjesno i profesionalno pri čemu smo i informisali a time i edukovali gledaoce. Istovremeno i upozorili na negativne momente koji se takođe mogu desiti a o čemu nam govori iskustvo našeg sagovornika iz Berana.

Skoro da je nemoguće odgovoriti na prigovor Media centra u kome se navodi insinucija na nekakvo promovisanje predrasuda prema ženama jer toga nema ni u naznakama pa je jedini suvisli komentar toga da – to nije tačno.

Netačno je i da se gospodja iz Albanije našla u nekakvom „promovisanju patrijarhalnog obrazca“ i da nije imala priliku da nešto kaže u svoje ime. Naime, to što je bila manje zastupljena u reportaži sa svojim iskazima jeste isključivo iz razloga jezičke barijere a o sudbini eventualne veze između nje i Beranca nije došlo do epiloga. Da li ćemo pratiti eventualnu svadbu u nekom budućem vremenu između njih dvoje (ili nekih drugih dvoje) ostaje da se vidi, a što je legitiman pristup nekoj temi ili događaju.

Konačno, brakova o kojima smo imali priču bilo je na stotine u samo minulih par decenija i svakako da će ih biti u narednom periodu. Biće i negativnosti u vezi sa dogovorom oko braka a mi smo neke uočili i iznijeli i činićemo to opet. Patrijarhalni obrazac nije u svakom slučaju negativnost i mi niti ga afirmišemo niti kritikujemo već ga jednostavno konstatujemo.

Onog što, nadamo se, neće biti, jeste neosnovan pritisak na novinare i prijetnja čak, prema pogotovo onim mlađim, da kada ulaze u novinarsko istraživanje strepe od ovakvih ničim izazvanih harangi i nejasnih primjedbi sputavajući tako svoju slobodu kreakcije...

ZAKLJUČAK OMBUDSMANA

RTCG ima obavezu da informiše, zabavi i edukuje građanstvo kao i poveća stepen znanja i razumijevanja o lokalnim, regionalnim i globalnim procesima. Za svoj rad odgovara javnosti. RTCG kao nacionalni javni emiter održavaće puni spektar javnih interesa nudeći raznovrsnost programskih sadržaja i žanrova (član 2 Pravilnika o programskim principima i profesionalnim standardima RTCG).

Tema priloga je pojava koja zaista zaslužuje pažnju javnosti, te je jasna potreba urednika i novinarke da se njome bave.

Uvjerena sam da njihova namjera nije bila da degradiraju ljude, ipak, nije prijatno čuti da se žene tretiraju kao objekti (nemaše nekih anomalija, u godine zrelija, dao je pare za devojkicu koja je bila bolesna, itd...).

Ipak, kao Javni servis imamo obavezu da sa posebnom pažnjom izvještavamo o svim članovima našeg društva, vodeći računa o dostojanstvu, ugledu, privatnosti što je uostalom propisano Etičkim kodeksom novinara Crne Gore (Načelo 7, stav b).

Na kraju, posao kojim se bavimo podložan je sudu javnosti, te reakcije ne znače nužno pritisak/prijetnje. Ovo napominjem iz razloga što uredništvo nerijetko kritike tumači na taj način.

PREDLOG SAVJETU

Da se prigovor uvaži

Ombudsmanka RTCG

Danijela Popović

